

L.S.

De lente is in het land, en dat laat zich niet alleen in het landschap van de Westhoek, onze tuin of boomgaard voelen, de lentekriebels zijn ook zeer duidelijk voelbaar in het Mout- & Brouwhuis de Snoek in het Alveringemse gehucht Fortem. Er staat immers van alles op stapel in dit unieke museum-van-de-dorst-in-de Groote Oorlog: een fietstocht doorheen 'Alveringem en omgeving in de Groote Oorlog', brouwers worden er 'op de Bierbank' boven het eestvuur gehouden, frontsoldaten herkennen er zich in het 'Verhaal van de dorst in de Groote Oorlog' dat in de bierkelders van het Mout- & Brouwhuis de Snoek voor altijd op vaten wordt getrokken, en Sint-Arnold wordt op 16 augustus voor een keer de patroonheilige van de frontsoldaat, Bovendien is het dit jaar FEEST in het Mout- & Brouwhuis de Snoek. Intussen schrijft het museum-van-de-dorst reeds 15 jaar aan een nieuw hoofdstuk in het rijke brouwerijverleden van de voormalige mouterij-brouwerij De Snoek, de enige nog volledig intacte 19de-eeuwse dorpsbrouwerij in Vlaanderen! Dat deze 15 jaar Mout- & Brouwhuis de Snoek niet ongemerkt zijn voorbijgegaan zal uit de volgende Brouwbulletin blijken. Zo zal u duidelijk worden dat de zorg voor ons erfgoed meer is dan het behoud van cultuurwaarden. Met dit erfgoedproject hebben vrijwilligers immers niet alleen gezorgd voor het behoud van een unieke industrieelarcheologische site, maar werd ook duidelijk bewezen dat erfgoed een belangrijke katalysator kan zijn voor de herwaardering van een omgeving.

Kortom, voor wie de winter achter zich wil laten en onder een mooie voorjaarszon het met een rijke biercultuur overgoten verleden wil smaken in een authentieke omgeving, moet in de komende maanden zeker richting Alveringem rijden. Wij verwachten u alvast!

[F.B.]

Activiteiten Voorjaar 2009

Onze jaarlijkse diner in het Labyrint in Kemmel op 2 maart jl. was weer eens een culinair succes. Voor wellicht de 20ste keer hanteerde Stef van het Labyrint voor ons allen zijn ovens, potten, pannen, vorken, messen, lepels en pollepels als geen andere. Het voorgezette menu was nog maar eens om je vingers van af te likken. Proficiat Stef, Nel en Cie!

Het Mout- & Brouwhuis de Snoek naar jaarlijkse gewoonte op verplaatsing in het Labyrint

Na het culinaire aspect is het goed dat ook de geest wat gespijsd wordt. Dit kan alvast op onze volgende activiteiten, die allemaal kaderen binnen ons jaarthema 'Het Mout- & Brouwhuis de Snoek én de Groote Oorlog'.

Op korte termijn wordt alvast appel geblazen voor:

- **Vrijdag 5 juni 2009 om 19.30 u – Op de bierbank. Panelgesprek met voormalige brouwers met René Essel als moderator.**

Vanaf 19.30 u wijden enkele voormalige brouwers ons allen op de gerstzolder van het Mout- & Brouwhuis de Snoek in in de diepste roerselen van dampende roerkuipen, al dan niet aangedreven door pruttelende maar volhardende (zuig)gas- of dieselmotoren.

Voor wie de smaak van het verleden wil smaken, een echte aanrader!

Leden: 2,- euro (inbegrip van een Snoek-bier) / Niet-leden: 4,- euro (met inbegrip van een Snoek-bier)

- **Vrijdag 19 juni 2009 om 19.30 u – Het waait in Merkem (organisatie: vzw De Boot).**

Als één van de vele activiteiten van de vzw De Boot naar aanleiding van het tweede lustrum wordt op de Boot (Ieperleedijkstraat 1a) drie lezingen gehouden over molens, maalderijen en bloem:

- Biomeel/molensmeel versus industrieel gemalen meel + de hygiëncode voor vrijwillige molenaars, door Jef Geldof
- De Merkemse molengeschiedenis, door Lieven Denewet (molinoloog)
- Maalderijen, de opvolgers van onze molens, door Frank Becuwe (voorzitter Mout- & Brouwhuis de Snoek).

Een aanrader voor al wie in ons molenerfgoed geïnteresseerd is.

En hoe initiatieven als de Boot vzw en het Mout- & Brouwhuis de Snoek elkaar vinden!

- **Zaterdag 4 juli 2009 om 16.00 u – Opening permanente tentoonstelling "14 / 18. Het verhaal van de dorst in de Grote Oorlog".**

De herberg-gemeentehuis In de Dolfijn in Sint-Rijkers behoorde tot het collectieve geheugen van de frontsoldaten (zie foto).

Het Mout- & Brouwhuis de Snoek is nog de enige volledig intacte getuigenis uit ons Vlaams brouwerijpatrimonium die materieel het verhaal vertelt van het brouwbedrijf aan en achter het front tijdens de Eerste Wereldoorlog. Om dit nog latent aanwezige verhaal voor het brede publiek te ontsluiten pakt het Mout- & Brouwhuis de Snoek als het museum-van-de-dorst-in-de Grote Oorlog vanaf 4 juli 2009 uit met een nieuwe permanente tentoonstelling, gewijd aan de Grote Oorlog, gezien door de ogen van brouwers, herbergiers en – *omdat alcohol de pijn laait* – dorstige soldaten.

Omdat het Mout- & Brouwhuis de Snoek op 4 juli 1994 ook voor het eerst zijn deuren opende voor het grote publiek, nu zo'n 15 jaar geleden, krijgt deze vernissage een extra feestelijk tintje (van een derde lustrum) aangemeten. Kortom, zowel omwille van de inhoud als omwille van de ambiance in de brouwerij, een aanrader om zeker aanwezig te zijn.

In een bijlage bij deze Brouwbulletin die u medio juni zal worden doorgestuurd, krijgt u het definitieve programma. Wel willen wij u reeds vertellen dat er een heus stukje fronttoneel (in dat typisch frontsoldatenjargon) op het programma staat. Dat de Sint-Omaarsgilde van Beauvoorde onder regie van Claude De Beuckelaere dit fronttheater brengt, is een reden te meer op zeker van de partij te zijn in de brouwerij.

- **Zondag 16 augustus 2009 – Feest van Sint-Arnold aan het Front.**

Programma

9.00 u – 12.30 u: Traditionele bierflessen- en attributenmarkt in de authentieke omgeving van het unieke Mout- & Brouwhuis de Snoek in Alveringem.

Vanaf 11.00 u: geanimeerd panelgesprek over soldatenbier en –soldatenamusement tijdens de Eerste Wereldoorlog naar aanleiding van de voorstelling van de publicatie **14 / 18. Het verhaal van de dorst in de Grote Oorlog** (auteur: Frank Becuwe), met muzikale intermezzo's, soldatenamusement en uit het leven gegrepen fronttheater. Tevens wordt iedereen de gelegenheid geboden om aan te schuiven aan de tafel in de "reservé aux officiers". Op het menu staat niet alleen authentieke gerechten, waaronder Fortemse Schrapnels, maar krijgt u ook 'orders op flessen'.

Over dit alles meer in onze volgende Brouwbulletin. Maar blokkeer wel nu al uw agenda op 16 augustus a.s. !

Ofschoon pas in september willen we je alvast ook al uitgebreid informeren over onze jaarlijkse **cultuurhistorische daguitstap** o.l.v. historisch geograaf Godfried Vandenberghe op

- **Zaterdag 19 september 2009 – jaarlijkse cultuurhistorische daguitstap (o.l.v. historisch geograaf Godfried Vandenbergh) naar GOTTEM, TIELT en HET GEBIED AAN DE OUDE MANDEL EN DE LEIE.**

Kennismaking met een HUISBROUWERIJ en met VOORMALIGE BROUWERIJEN EN OORLOGSFEITEN IN DE STREEK.

Deelnameprijs wordt in de volgende Brouwbulletin meegedeeld.

VERANTWOORDING:

“Het Mout- & Brouwhuis de Snoek in de Grote Oorlog”. Dit is het jaarthema van dit jaar. De daguitstap 2009 staat dan ook in dit teken en om die reden wordt dit jaar geopteerd voor Tielt en zijn omgeving. Tijdens de Eerste Wereldoorlog was Tielt vier jaar lang ongewild een belangrijk centrum van het wereldgebeuren. Het hoofdkwartier van het Vierde Duitse Leger kwam zich in Tielt vestigen. De stad werd de residentie van hertog Albrecht von Württemberg, de militaire en burgerlijke bestuurder van België ten westen van de Schelde. Hoog bezoek was hier de regel: de keizer van Duitsland, koningen en prinses kwamen langs. Veel burgerhuizen en openbare gebouwen werden door de bezetter ingepalmd. Er heerste een uiterst streng militair regime met opeisingen, huiszoekingen en deportatie (Bron: De Roede van Tielt, extra aflevering nr. 156, 2008, blz.2). Daar in Tielt bevond zich het brein achter het frontgebeuren aan de IJzer en in het Ieperse. Naar jaarlijkse gewoonte wordt ook een brouwerij aangedaan. Niet direct een evidentie in Tielt of omgeving, maar gelukkig is daar nog Gottem, net over de provinciegrens, met zijn huisbrouwerij SINT CANARUS...

PROGRAMMA:

8.00u vertrek aan het Mout-&Brouwhuis de Snoek , Fortem 40, 8690 Alveringem
0 KM

I. Van Alveringem naar Gottem

Rit via N319 (Alveringem – Oudekapelle), N364 (Oudekapelle – Bedrijventerrein Kaaskerke), N 35 (Kaaskerke – Diksmuide – Tielt – Grammene) N 440 (Grammene – Gottem. VISUALISERING van de opeenvolgende landschappen: Kustpolders, IJzervallei, Handzamevallei, Zandstreek / andleemstreek, Plateau van Tielt, Leievallei.

GOTTEM is gelegen aan de Leie en is nu één van de elf deelgemeenten van Deinze, waaronder ook Grammene en Wontergem.

63KM 10.00u

II. Kennismaking met Huisbrouwerij Sint-Canarus, Polderweg, 9, 8900 Gottem

1-Het scenario ziet eruit als volgt:

Plaatsnemen in het proeflokaal, welkomstwoord door de Heer Canarus. Situering van de brouwerij en voorstelling van het productiegamma door de Heer Canarus. Degustatie van een bier naar keuze. Rondleiding in de brouwzaal per 20-25 personen (ev in 2 groepen). degustatie van een tweede bier naar keuze. Gezellig samenzijn en ... bier kopen om mee te doen naar huis. Volgende bieren worden gebrouwd: SINT CANARUS TRIPEL 7,5°alc.

POTTELOEREKE 8° alc, WILLY KRIEGBIER 7° alc., MAAGD VAN GOTTEM. Verkooppunten en herbergen : 37 in Oost-Vlaanderen, 7 in West-Vlaanderen, 5 in Antwerpen, 4 in Vlaams-Brabant en Brussel, 1 in Limburg.

12.00u

2-Picknick: ofwel zelf meebrengen of een uitgebreid Breughelmaal met het beste van de boer zijn varken (Prijs Breughelmaal 12.00€)

III. KENNISMAKING met TIELT, in het teken van WO I

1-Korte historiek

Voor de Franse Revolutie was Vlaanderen ingedeeld in Kasselrijen/ambachten en in roeden. Oorspronkelijk telde de kasselrij Kortrijk vijf administratieve regio's (later vier): de roede van Tielt met Tielt als hoofdplaats (19 gemeente, 28.956 ha), de roede van Harelbeke (17 gemeenten, 18.943 ha.), de roede van de 13 Parochiën waaronder Kortrijk (12.629 ha.), de roede van Deinze (8 gemeenten, 6.719 ha.) en tenslotte de roede van Menen (tot 1713). Met de Franse Revolutie kwam er een indeling in departementen (de latere provincies), arrondissementen en kantons, tot op de dag van vandaag. Van de gemeenten die wij (vandaag) aandoen behoorden alleen Grammene, Machelen, Olsenen en Zulte tot de roede van Deinze, alle andere tot de roede van Tielt.

2-WO I in Tielt

13.00u Samenkomst in de toeristische dienst/bezoekerscentrum HUIS MULLE DE TERSCHUEREN. Ieperstraat 42-46. Documentaire film: *Thielt 1914-1918. Strategische hoogte voor hertogen en prinses*. 20 minuten, gratis)

Geleide stadswandeling: In de loop van 2008 –90 jaar na het eindoffensief- zijn er een negental informatieve gedenkplaten aangebracht op locaties die in 1914-1918

Pauze: een natje en een droogje

IV Voormalige brouwerijen en oorlogsherinneringen WO I en II, ten zuiden en ten oosten van Tielt
 17.00u Rondrit door enkele sites, aan werszijden van de Leie. Voor de Franse Revolutie vormde de Leie hier de grens tussen de roede van Tielt en de roede van Deinze, twee onderdelen van de kasselrij Kortrijk. REISWEG: Tielt (Polenplein), Meulebeke (oorlogsmemoriaal Slag bij Marialoop okt. 1918, Brouwerij Vondel, Herentmolen, Vlasroterij), Markegem (Mandelput, Brouwerijstraat), Wakken (provinciedomein De Baliekouter, Brouwerij Roelandts), Oeselgem (Leimonument, Vierfrontenbrug), Zulte (Brouwerij Anglo-Belge), Olsene (Brouwerij Damberd); Machelen (Frans Militaire Begraafplaats, 750 graven van gesneuvelden okt.1918), Dentergem (Brouwerij Desplenter/Liefmans), Tielt (Polenplein) En daartussen zijn er nog heel wat andere aandachtspunten...

V. Van TIELT naar ALVERINGEM

20.00u Aankomst in Alveringem, Fortem. Een vrijblijvende optie na de uitstap, een avondmaal in één van de eetgelegenheden in Alveringem.

Verder mag je alvast ook de volgende activiteiten in je agenda blokkeren:

- Zondag 13 september -

Open Monumentendag in het Mout- & Brouwhuis de Snoek. Museum-van-de-dorst-in de Grootte Oorlog.

- Zaterdag 19 september 2009 -

jaarlijkse **cultuurhistorische daguitstap** o.l.v. historisch geograaf Godfried Vandenbergh (zie hoger)

- Zondag 27 september 2009 -

causerie **Brouwerijen en brouwerijgeschiedenis in de Westhoek** door archivaris Chris Vandewalle in het CC Taf Wallet in Sint-Idelsbald (organisatie: VVF-Westhoek)

- Vrijdag 16 oktober 2009 om 20u -

Causerie **'Soldatenbier en -vertier tijdens de Eerste Wereldoorlog** door historicus Frank Becuwe.

... maar over al deze activiteiten meer uitgebreide informatie in een volgende nummer van *Het Brouwbulletin v/h Mout- & Brouwhuis de Snoek*. [F.B., N.F., G.VDB. & W.W.]

De Ateliers du Littoral Vve Victor Feys-Van Hee & Fils in Veurne

Illustratie links: briefhoofd van de firma Feys-Van Hee in Veurne (1931) (Provinciaal Archief, Brugge).

Foto boven: De cilindermolen van de firma Feys-Van Hee in het Mout- & Brouwhuis de Snoek.

Een belangrijk werkhuis in Veurne-Ambacht was het bedrijf *Victor Feys-Vanhee*. *Fabriek in alle slag van landbouwwerktuig*, dat door Victor Feys vóór de Eerste Wereldoorlog werd opgestart. De ateliers en de kantoren van het bedrijf waren gevestigd in de Klaverstraat, terwijl de verkoop gebeurde vanuit de winkel in de Zuidstraat (fig. ...)(1). Tijdens de Eerste Wereldoorlog, meer bepaald op 15 april 1915, werd de smederij, de ijzerwinkel en de keuken van het bedrijf Feys-Vanhee verwoest (2). Na de oorlog startte het bedrijf terug op onder de naam *Ateliers du Littoral Vve Victor Feys-Van Hee & Fils*. Het bedrijf was gespecialiseerd in de bouw van landbouwmachines, melkinstallaties, machines voor houtbewerking en machines voor diverse andere nijverheden, zoals kleinmaalderijen, -mouterijen en -brouwerijen. Eén van de toestellen van de *Ateliers Feys-Van Hee* die een vrij grote afname vonden bij de landbouwers, mouters-brouwers en kleinmaalders in deze regio was de cilindermolen op een houten onderstel, die in verschillende modellen verkrijgbaar was. In de mouterij van het *Mout- & Brouwhuis de Snoek* in Alveringem is nog een exemplaar bewaard, die – zoals het naamplaatje aangeeft – dateert van voor de Eerste Wereldoorlog.

Voor de Eerste Wereldoorlog was het bedrijf Feys-Van Hee ook een niet-onbelangrijk producent van petroleummotoren. Eén van deze motoren werd bijvoorbeeld in 1913 geïnstalleerd in de maalderij Demuys in Koksijde (3). Na de oorlog zette het bedrijf deze productie vermoedelijk stop en trad het op als verdeler van Gardner- en Deville-motoren. Dat de gasmotor in het *Mout- & Brouwhuis de Snoek*, die in de vroeger jaren 1930 tweedehands werd gekocht bij drukker Morez in Veurne van Deville-makelij is, is dan ook niet echt verwonderlijk.

[F.B.]

Noten

(1) P.A.Brugge, A3/A5/A7-GB/1997-37-p.

(2) Gyselen, G. & J. Hindryckx (red.) 1979 – *Veurne tijdens de Wereldoorlog 1914-1918. Dagboek van Jozef Gesquière*, Brugge, Genootschap voor Geschiedenis: 192.

(3) Benzinemotor Feys-Vanhee (moteur n° 4, Mat. 22) van 14 pk (P.A.Brugge, 3de afdeling, A3-GB/1997-100-kk).

[F.B.]

Straffe Hendrik is weer thuis in Brugge.

In 1981 werd de Straffe Hendrik gebrouwen ter gelegenheid van de inhuldiging van het beeld van Sint-Arnoldus, patroon van de brouwers. Het was een blond bier van 8°.

In 1988 nam de toenmalige brouwerij Riva uit Dentergem de activiteiten en uitbating van De Halve Maan over. In 2002 werd de productie van de Straffe Hendrik stopgezet te Brugge en alles verhuisde naar Dentergem. De blonde versie van 5,4° en later 6,5° kreeg een bruin broertje erbij van 8,5°. De brouwerij Riva veranderde van eigenaar en de activiteiten van Liefmans te Oudenaarde werden toegevoegd aan die van Riva. Alles werd dan samengebracht onder de naam Liefmans Breweries. Hieraan kwam in 2007 een einde en de brouwerij Moortgat (Duvel) uit Breendonk nam de Liefmans Breweries over en kwam zo in het bezit van het bier Straffe Hendrik. In 2008 kwam een overeenkomst tussen de brouwerijen Moortgat en De Halve Maan tot stand om het bier Straffe Hendrik terug in Brugge te brouwen. Xavier Vanneste heeft nu naast de Brugse Zot Blond en Bruin ook de Straffe Hendrik, Brugse Tripel. [B.D.& F.D.]

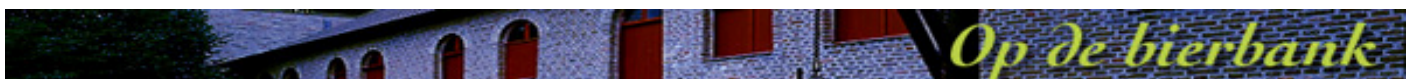
Straffe Hendrik, een veelvuldige verschijning.

Rond sluitingstijd staat een agent bij een café te wachten om te zien of hij nog wat mensen kan betrappen die met een slok of twee teveel op achter het stuur willen kruipen. Op een gegeven moment strompelt er een vent zo blauw als een balletje en stom lazarus de kroeg uit, struikelt over de drempel, schopt de kat, hangt enige tijd aan een paal, zwalkt dan rond over de parkeerplaats, probeert zijn sleutel op 5 verschillende auto's uit in alle gaatjes vooraleer hij zijn eigen auto gevonden heeft en is nog zeker 10 minuten bezig om zijn sleutel in het deurslot te krijgen. Alle overige bezopen bezoekers zijn intussen al lang en breed zwalkend vertrokken, maar de agent heeft enkel oog voor deze ene dronkelap. Eindelijk lukt het hem om in de auto te komen. Als hij uiteindelijk al startend, hortend en stotend met de auto wil wegrijden, laat de agent de bestuurder stoppen om een blaastest te ondergaan. Zelfs na meerdere pogingen en andere batterijen geeft het apparaat nog steeds 0,0 promille aan. De agent vraagt stom verbaasd aan de man hoe dat in 's- hemelsnaam mogelijk is, waarop de man antwoordt:

"Vanavond was ik Bram!"
Agent: "Bram?????"
Man: "Bewust Rijdend Afleidings Manoeuvre "

P.S. Kent u goeie biermoppen, stuur ze dan door met vermelding 'biermoppen' naar frank.becuwe@mino.be. Wij nemen ze graag in onze *Brouwbulletin* v/h Mout- & Brouwhuis de Snoek op. [G.VS.]

...met André Vande Woude van de mouterij-brouwerij De Drie Schichten in Pervijze (Pervijze , 17 april 2009

André, brouwmeester en onderdeken van de Vlaamse Confrerie Gilde van Sint-Arnoldus, vertelt aan René Essel, bestuurder van het Mout- & Brouwhuis de Snoek, zijn verhaal:

Woord vooraf

In Pervijze waren er in het verleden diverse brouwerijen en één bedrijfsmouterij. Twee van die brouwerijen en een bedrijfsmouterij behoorde tot de familie Vande Woude. Niemand beter dan de Heer Chris Vande Walle, archivaris van de stad Diksmuide, als goeie vriend ten huize werd aangesproken. Chris (koz) aanvaardde deze moeilijke opdracht en zette zich volledig in met zijn gedreven ervaring met de verschillende opzoekingen in de archieven en bracht het tot een zeer goed resultaat. Dit werd in een gekleurd boekje ingebonden van 56 bladzijden waarvan dit boekje nog te verkrijgen is in het brouwersmuseum van de gilde Sint-Arnoldus te Alveringem, waarvan ik bestuurslid ben. Bij deze ben ik Chris, als uitstekend archivaris, nog uitzonderlijk zeer dankbaar voor dit prachtig initiatief met kennis van zaken.

Op de foto: Ignace Vande Woude (links) en André Vande Woude (rechts), uitbaters van mouterij-brouwerij *De Dry Schichten* in Pervijze.

Oorsprong

Jan Vande Woude, mijn grootvader, was afkomstig van de gekende hofstede "Het Vogelsteen" gelegen in de Veurnestraat te Pervijze. Op 8 oktober 1868 trouwde Jan Vande Woude met de dochter Rosalie Comeyne van de brouwerij "De Hert", gelegen op de hoek Veurnestraat – Nieuwpoortstraat, enige brouwerij in Pervijze die de Vlaamse naam droeg, die reeds bestond sinds 1835. Dit gezin telde zeven kinderen, vier zonen en drie dochters. Jan Vande Woude overleed op 29 augustus 1883 op zes en vijftigjarige leeftijd. Moeder bleef alleen achter met haar zeven kinderen. Dit is niet zo maar voorbijgegaan. Het leven gaat verder. In 1885 bouwde

moeder met 2 zonen en 2 dochters een voortreffelijke mechanische mouterij in de Veurnestraat te Pervijze voorzien van drie vaste (beton) bouwlagen met droogast en woonhuis in twee bouwlagen met een grootte van 7 aren (700 vierkante meter) met kadastrale nummers 52, 54, 56 en 58. Door de goede gang van zaken werd in 1906 een vergroting aangebouwd van 2 aren (tweehonderd vierkante meter). Eén van de dochters trad in het klooster van de Zwarte Zusters te Brugge als verpleegster waarvan de kliniek van Veurne een bijhuis is. Mijn vader Victor liep college te Veurne en ging daarna zich vervolmaken in de gekende brouwerij Sint-Cecile te Adinkerke waar hij de knepen van het vak leerde. Brouwen is niet zo gemakkelijk, het is een kunst. In 1899 nam Victor met zijn broer Romain de brouwerij over van zijn moeder. In oktober 1910 trouwde Victor met Emmerence Van Wallegghem afkomstig van Stuivekenskerke en geboren in 1884. Victor was de enige van de zeven kinderen die getrouwd is geweest. In 1912 kocht Victor met zijn vrouw een grotere brouwerij/mouterij in volle werking met opschrift "de brouwerij de drie schichten", verbonden met wapenschild gelegen baan Pervijze – Diksmuide met ingang Kastanjedreef (Brouwerijstraat). Aan de ingang van de brouwerij/mouterij stonden voor de afsluiting twee zware arduinen pilaren verbonden met twee zware ijzeren hekkens. Die brouwerij werd opgericht in 1835 door de Heer notaris Bernolet die bij een smartelijk ongeval overleed in 1869 en werd in hetzelfde jaar overgenomen door de Heer Servaas Devos, afkomstig van Zuidschote. In 1914 brak de (grote) oorlog uit en duurde tot 1918. Pervijze werd totaal vernield en in puin gelegd. Vier jaar op de vlucht en op het laatste van de oorlog in 1918 keerde de familie Vande Woude terug. Bij zijn terugkeer vernam hij dat de gekende brouwerij "De Zoete" in Veurne te koop stond waarmee hij zich in verbinding stelde. Alles werd goed overwogen en hij kwam tot een overeenkomst. Op één voorwaarde dat de oorlogschade van Pervijze naar Veurne moest overgebracht worden. Na lange onderhandelingen kon dit niet doorgaan. Dit was een prachtige brouwerij met zeer veel goed brouwwater. Dit heeft bij mijn vader lang nagezinderd. Sterk van gestalte en sterk van karakter en wilskracht herbouwde hij de enige brouwerij in Pervijze "de drie schichten met wapenschild". Aan de ingang staat er nu nog een gebroken pilaar met het wapenschild. In 1921 overlijdt zijn vrouw kinderloos, een zware tegenslag. Op 14 december 1923 hertrouwt mijn vader met Adèle Depourcq uit WAREGEM, gekende familie in de streek. Ze waren allebei 40 jaar en ze worden gezegend met drie kinderen, Georges, geboren in 1924, Marie-Jeanne, geboren in 1926 en André, geboren in 1928.

In 1932 bij de gemeenteraadsverkiezingen in Pervijze wordt vader Victor burgemeester. Op 2 april 1933 verscheen het volgende persbericht :

Burgemeesterbenoemingen (1933)

Pervijze

Onze nieuwe katholieke burgemeester :

"Eindelijk – de laatste van 't arrondissement Veurne is onze katholieke burgemeester benoemd : beter laat dan nooit."

Het dossier bleef lang aanslepen in de cantons Veurne en te Brugge. De Heer Minister benoemde Mr. Victor Vandewoude tot burgemeester van Pervijze.

't Nieuws kwam aan maandag en verscheen in de gazetten dinsdag. 't Was een algemene tevredenheid; "Dorp werd bevlagd en een lekker pintje bier werd geledigd op de gezondheid van den burgemeester. Hij behoort tot een oude, deftige, katholieke, vaderlandslievende familie van Pervijze, die overal geëerd wordt en in aanzien staat. De Heer schenke hem gezondheid en lange jaren, om te werken voor 't geestelijk en stoffelijk welzijn van Pervijze en al de Pervijzenaren" (De toekomst van 2 april 1933).

In 1944 wordt de oudste zoon Georges op 20 jarige leeftijd uit het leven ontrukkt door oorlogsomstandigheden bij het uitoefenen van zijn beroepsactiviteit op de baan tussen Nieuwpoort en Ramskapelle. Dat is mijn geliefde ouders altijd bijgebleven. Zo volgde André zijn collegejaren om daarna met andere brouwerszonen de driejaarlijkse weekendlessen te volgen in de hogeschool voor gistingsbedrijven te Gent waarna hij het diploma behaalde van meesterbrouwer. Dit was in de jaren 1951, 1952 en 1953. Eén van mijn collega's, de Heer Hans Christiaans, brouwerszoon uit Aalbeke bekleedt als meesterbrouwer de brouwerij "de Struise brouwers" gelegen in Woesten (Ieper) en brouwt sedert 2008 het beste wereldbier. Als collega wens ik hen zeer veel succes en een grote proficiat.

In 1953 nam ik de brouwerij van mijn vader over met mijn ervaring in de brouwerijschool. In goede verstandhouding met mijn vader moderniseren wij stelselmatig de brouwerij met volledige koelinstallatie, gistkuipen, lagertanks en aftrekmachines, enz. Wij brouwden enkel hoge gistingsbieren, tafelbieren en verbeterde hoge gistingsbieren. Intussen vervulde ik mijn 21 maanden legerdienst bij de luchtmacht. Zo kon ik bij het leger alle lessen volgen in de brouwerijschool. Daarvoor kreeg ik vrijaf door de ouderdom van mijn ouders. Dit werd wel in achtgenomen. Trouwens de luchtmacht was in die tijd een beetje het eliteleger. In 1953 overleed mijn moeder op 77 jarige leeftijd. Een spijtig geval.

In 1955 trouwde André met Louisa Delputte, de derde uit een gezin van twaalf kinderen. Vader Georges Delputte was lang burgemeester van de gemeente Oostkerke (Diksmuide) en in opvolging werd Georges ook volksvertegenwoordiger (merkwaardige familie). De familie Delputte stond m.a.w. hoog aangeschreven. Louisa en ik kregen zeven kinderen Georges, Vic, Jan, Ignace, Maria, Magda en Lena. Nu zijn er 20 kleinkinderen bijgekomen. In 1956 werd de brouwerij stilgelegd en ontmanteld. Wij beschikten niet over goed brouwwater. Dit was de eerste vereiste om over te gaan naar lage gistingsbieren. Wegens de zware concurrentie van de grote brouwerijen zijn veel brouwerijen gestopt. Met zeer goed overleg van mijn wijze vader ben ik overgegaan naar de bierhandel (ook brouwerswereld). Zo werden kleine bierhandelaren overgenomen in Adinkerke, De Panne, Nieuwpoort, Lombardsijde, Beerst en Keiem. Met mijn aankomende

zeven kinderen, allen waren op alle gebied zeer actief, zo de vader zo de zoon, zowel in bouwen, verbouwen, afbreken als in de bierhandel. De horecazaken werden fors uitgebreid. Vanaf de Franse grens Houtem, Adinkerke, gans de westkust, Oostende inbegrepen, met het interland, Diksmuide Lo-Reninge, Vleteren, Kortemark, enz.

Dit omhelst horecazaken, stadsdiensten (niet te onderschatten), rusthuizen, OCMW's, revalidatiecentra, hotelschool, voetbalkantines (zeer belangrijk), BLOSO, weekendfeesten, enz. Bier brouwen is een kunst en bierhandel is een beroep. Dit is zo maar geen meelopertje. Met vertrouwelijke en met verstandige manier komt men in de horeca met verschillende lagen van de bevolking in contact. Zo bouwt men goede relaties op. Veel heb ik er zien komen en veel heb ik er zien gaan. Mijn zaak heb ik aan twee zonen, Vic en Ignace, overgelaten die dit nauwgezet verderzetten. Twee kleinkinderen zijn reeds opgenomen in het bedrijf. Mijn andere vijf kinderen zijn allemaal gedreven middenstanders met hun eigen bedrijf.

Mijn zuster, ongehuwd, is 83 jaar en zij heeft zich ten dienste heeft gesteld in vele activiteiten. Ze is nog zeer gezond. Ik ben 81 jaar. Gans mijn leven heb ik mij bekommerd om de brouwerswereld alsook voornamelijk in de bouw, afbreken en vernieuwen met alle herstellingen. Het is mijn voornaamste hobby geweest. Op sportief gebied ben ik vurige supporter van SV Waregem, nu SV Zulte-Waregem waar ik reeds 40 tot 50 jaar alle thuismatches volg. De grote kleppers Club Brugge, Anderlecht, Standard en de Vlaamse ploegen kennen zeer goed dat boereploegje van SV Zulte-Waregem. In de Europabekers met de belangrijke buitenlandse ploegen konden zij ook hun mannetje staan. Om er één te noemen, we gingen winnen op AC Milaan met 0 -2. Voor mij is het nog altijd een kermisfeest.

Mijn allerlaatste zeer oprechte dank wil ik richten aan mijn eerbare ouders die mij de gelegenheid hebben toevertrouwd om de zaak te bewaren.

[R.E. m.m.v. A.VW]

Maakt de brouwer, slaande met zijn roerstokken, misschien bijna miraculeus bier, dan ontpopte de brouwerij zich doorgaans tot een bierprinses in de brouwerijkeuken. In het Mout- & Brouwhuis de Snoek wordt deze traditie verdergezet. Nicole Feys, de moeder van de Snoek, heeft ditmaal het laatste woord met volgend recept:

Ingrediënten:

- Blinde (snoek)vinken, voor 4 personen
- 4 blinde vinken (rundsvlees)
- 1 groene paprika
- 1 rode paprika
- 1 grote ui
- 1 teentje look
- blond snoekbier
- boter, peper & zout, laurier en tijm
- room en sausbindmiddel.

Bereidingswijze:

De boter verhitten, blinde vinken laten bruin worden, aan alle kanten bestrooien met p&z, de versnipperde ui, geperst teentje look, versneden paprika's, laurier en tijm toevoegen alsook het halve of hele flesje bier (naargelang de hoeveelheid saus je wenst), een 15 minuten laten stoven en afwerken met room naar smaak en eventueel nog binden met maïszetmeel of een ander bindmiddel.

Colofon

Voor meer informatie over het Mout- & Brouwhuis de Snoek zie de webstek: www.desnoek.be

Het Brouwbuletin v/h Mout- & Brouwhuis de Snoek is een digitale uitgave van de erfgoedvereniging Westhoek-Monumenten vzw en de (feitelijke dochtervereniging) Vlaamse confrérie Gilde van Sint-Arnold (maatschappelijke zetel: Fortem 40, 8690 Alveringem). Aan deze nieuwsbrief werkten mee: Frank Becuwe (F.B.), Bernard Duflou (B.D.), Francis Duflou (F.D.), René Essel (R.E.), Nicole Feys (N.F.), Godfried Vandenberghe (G.VDB.), André Vande Woude (A.VW), Georges Vansielegheem (G.VS) & Willem Wackenier (W.W.).

v.u. Frank Becuwe, *Clayhem Campagne*, Wittepoortstraat 4, 8600 Keiem.